

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У залі вченої ради відбувся методичний науково-практичний семінар на тему: *«Підвищення якості навчального процесу та запровадження новітніх освітніх технологій в умовах інформаційного суспільства»*. Семінар підводив підсумки пілотного проекту, який був запроваджений деканатом економічного факультету П. А. Фісуненком у другому семестрі 2016–2017 н. р. з метою моніторингу проблем викладання навчальних дисциплін та реального підвищення якості освіти студентів-економістів. Протягом семестру на факультеті викладачами економічного факультету проведено сім відкритих занять (6 лекцій та ділова гра). Їх відвідали не тільки співробітники деканату, а й колеги з інших кафедр факультету і студенти різних курсів та груп, які зацікавились темами лекцій, заявленими в Інтернеті.

На семінарі з вітальним словом виступив ректор академії В. І. Большаков. Він зазначив, що розумні люди не бездіяльно переживають кризу, а саме під час кризи аналізують свої помилки, освоюють нові напрями розвитку та закладають основу свого успішного майбутнього. Тому заявлена тема семінару, зусилля колективу економічного факультету на підвищення якості освітнього процесу сьогодні особливо актуальні. Посилаючись на статтю президента Української академії якості та віце-президента Українського союзу промисловців та підприємців Петра Яковича Калити «Синдром дефіцитної економіки», ректор наголосив, як важливо готувати фахівців, які відповідають сьогоднішнім уявленням про конкурентну боротьбу.

Володимир Іванович Большаков також підкреслив, що в епоху інформаційного суспільства, коли на часі розвиток «економіки знань», саме економічний факультет робить великий внесок у формування нових потребних сьогодні знань, умінь, навичок та компетентностей не тільки майбутніх фахівців-економістів, а й будівельників, архітекторів, механіків. І той факт, що навіть у надзвичайно складні часи, незважаючи на демографічні впливи та інші негаразди, на економічний факультет щорічно вступає близько 150 абітурієнтів, говорить про хорошу роботу колективу, достатньо високий імідж економічного факультету будівельної академії серед подібних факультетів інших технічних вишів міста, про високі рейтинги випускників факультету на ринку праці.

Проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку І. В. Рижков привітав учасників семінару і висловив власне бачення проблем організації навчального процесу в академії та на економічному факультеті зокрема.

На семінарі також були присутні начальник навчального відділу І. В. Трифонов, зав. лабораторії

«Моніторинг якості освіти» В. Г. Федіна, директор Навчально-методичного центру заочної та дистанційної освіти (НМЦЗ та ДО) Р. Б. Папірник, декани Інституту заочної та дистанційної освіти (ІЗІДО) І. Ф. Огданський та Л. М. Левченко, завідувачі технічних кафедр, які працюють на економічному факультеті: В. А. Тичинін, Н. М. Єршова, відповідальний секретар приймальної комісії Ю. І. Захаров, зав. каф. філософії та політології В. В. Білополий, керівник комітету профорієнтаційної роботи ДВНЗ ПДАБА П. А. Нажа.

З доповіддю «Економічний факультет: проблеми та перспективи» виступив декан економічного факультету П. А. Фісуненко. Цифри, наведені у презентаційному матеріалі, переконливо доводили, що економічний факультет сьогодні перебуває на межі безбитковості та повністю окупає себе. Але у сучасних кризових умовах, як зазначив декан факультету, цього замало. Необхідно намітити шляхи, щоб зробити економічний факультет прибутковою структурною одиницею академії. Зокрема, необхідно шукати нові джерела доходів: контрактна аспірантура, госпдоговори, сертифікаційні курси та тренінги тощо. Крім цього потрібно вже сьогодні використовувати сучасні форми організації навчального процесу, оновлювати методичне забезпечення, шукати нові форми роботи з відстаючими студентами. І все це має велике значення як для профорієнтаційної роботи, так і для формування іміджу та бренду факультету.

З доповіддю «Підвищення якості навчального процесу та запровадження новітніх освітніх технологій в умовах інформаційного суспільства» виступила модератор проекту, заст. декана економічного факультету В. А. Бабенко. Вона зазначила, що «нове, інформаційне суспільство вимагає конкретних і негайних змін: запровадження в освітній процес нових методів, методик, освітніх технологій. Але для того, щоб привести освітній процес до вимог нового, інформаційного суспільства, не треба руйнувати геть усе. Навпаки, треба взяти методи, перевірені часом, та наповнити їх новим звучанням. Тому так звані «відкриті заняття» деканат запропонував не як контролюючий захід, як це і досі робиться зазвичай, а як майданчик для творчої співпраці, взаємодії деканату, викладачів та головного суб'єкта навчального процесу – студентів. Це була своєрідна спроба розгледіти переваги та оцінити можливості, подивитися одне на одного, повчитися».

«Нашим проектом, – зазначила В. А. Бабенко, – ми зробили першу спробу оцінити наш кадровий потенціал і були втішені тим, що вже маємо на кого спиратися у своїх майбутніх намірах та перспективних планах. Це і випускник факультету,

асистент кафедри менеджменту та маркетингу Ю. С. Булеєв, який найактивніше запроваджує новітні технології на економічному факультеті. І це вже не тільки надання знань та інформації через презентації, а і проведення занять у режимі вебінарів. Це і Н. М. Свічкарь, знаний у місті фахівець у галузі управлінського обліку, яка інтерактивними методами виконує зі студентами конкретні економічні та облікові завдання, як то: розрахунок прибутку різними методами, система калькулювання собівартості та вплив різних систем розрахунків собівартості на розмір прибутку.

Викладачі-практики є і на кафедрі фінансів та маркетингу. Це, зокрема, О. І. Галушко, яка, окрім звичайних навчальних занять, постійно проводить ділові ігри зі студентами. Кафедра проводить ігри та уроки зі школярами з ліквідації фінансової неграмотності, бере участь у проведенні економічних ігор міського та всеукраїнського масштабу.

Участь у проекті взяли: ст. викл. каф. українознавства С. П. Волкова, асистент каф. економічної теорії та права Н. Е. Чекалова, які продемонстрували запровадження інтерактивних методів на своїх заняттях. Завідувач кафедри українознавства проф. Г. П. Євсєєва, підтримавши проект, запросила всіх відвідати її заняття з аспірантами на тему «Тіні і світло наукових текстів». Заняття було надзвичайно змістовне, бо давалися знання щодо правильного написання не тільки наукових статей, а і кандидатських дисертацій. Використання презентаційного матеріалу, надзвичайне емоційне забарвлення лекції, влучні та яскраві приклади, – все це знайшло схвальний відгук усіх присутніх. Окрім цього, Галина Петрівна зробила доповідь на тему «Дисципліни гуманітарного блоку та формування фахових компетентностей бакалаврів та магістрів згідно з новими стандартами вищої освіти України». Доповідач наголосила на надзвичайній актуальності гуманітарної складової, яка впливає на якість знань, умінь та формування спеціальних компетентностей сучасного фахівця.

Викладачі-новатори Н. М. Свічкарь, Н. Е. Чекалова, Ю. С. Булеєв у своїх доповідях та презентаціях відзначили, що вони використовують завчасно розіслані студентам або роздруковані тексти лекцій, презентацій, з якими вони мобільно працюють під час заняття, дописуючи туди деякі пояснення, приклади, наведені викладачем, розв'язують економічні задачі за наведеними в конспекті формулами. Поширюється практика проведення лекцій та консультацій вебінаре, видачі завдань, перевірки контрольних робіт, курсових проектів через Інтернет, яку, зокрема, застосовує асистент каф. менеджменту та маркетингу Ю. С. Булеєв. І це стосується не тільки студентів-заочників дистанційної форми навчання.

Більшість студентів усвідомлюють необхідність застосування новітніх інформаційних технологій як в отриманні освіти, так і в подальшій професійній

діяльності. Комп'ютерна освіченість молодих людей не дозволяє викладачам залишатися тільки на старих методиках. Тому викладачі також повинні вчитися.

Доцент кафедри обліку, економіки і управління персоналом підприємства Н. М. Свічкарь у доповіді «Професійні методики та освітні технології як найважливіша умова забезпечення процесу навчання» наголосила на тому, що і сьогодні, запроваджуючи новітні технології, сучасна освіта не може обійтись без традиційних методів спілкування та взаємодії студента та викладача. Саме викладач може навчати студента і науково, і проблемно, і цікаво, і емоційно, творчо поєднуючи навчання і виховання. Лекційне та практичне заняття – це лабораторія творчості викладача та студентів. Надання викладачем емоційного забарвлення будь-якому науковому матеріалу, високий професіоналізм та комунікабельність, яких вимагають інтерактивні методи навчання, дозволяють слухачам осмислити отримані знання.

Під час обговорення усі доповідачі зійшлися на думці, що молодим викладачам необхідно переймати досвід та лекторську майстерність у професорів та провідних доцентів, а досвідченим – запроваджувати новітні дистанційні (вебінари), мультимедійні методи та інтерактивні технології (ділові ігри, кейс-методи).

Наприкінці семінару запропоновано відродити методичну раду факультету, відокремити її від вченої ради, зробити її постійно діючою. Саме методична рада має переглянути усі лекційні та практичні курси, проаналізувати міждисциплінарні зв'язки та зробити їх інтегративними.

Ще один важливий аспект у підвищенні якості освіти, на думку всіх учасників семінару, – це мотивація до навчання, яку необхідно постійно формувати у студентів. Безумовно, це може робити викладач, який сам добре мотивований на творчу працю. Зацікавленість плодами своєї праці є у багатьох викладачів. Іншими словами це люди, які вболівають за якість знань та умінь, що дають студентам. І тому одним з головних завдань, які поставило перед собою керівництво факультету, стало збереження та розвиток кадрового потенціалу.

Що ж стосується мотивації студентів, то всі учасники семінару зазначили, що треба формувати у студентів бажання здобути конкурентні переваги серед інших високоосвічених фахівців на зовнішньому та внутрішньому ринках праці, та можливості завдяки цим перевагам збереження місця роботи. Тобто актуальним для сучасної молоді людини буде мотивація професійного та творчого зростання завдяки отриманим у виші знанням, умінням, навичкам та компетентностям.

Лейтмотивом цього важливого проекту та методичного семінару стало важливе завдання, яке намілило керівництво факультету. Завдання, пов'язане з активною профорієнтаційною роботою колективу. Час вимагає нових інвестицій. Інвестиції – це не тільки кошти, яких сьогодні дуже не вистачає для оновлення матеріально-технічної бази

факультету. Інвестиції – це і нові, набуті нами знання, і планування та запровадження нових проєктів, і удосконалення навчального процесу новітніми освітніми та комунікаційними технологіями, і досягнення нової якості нашого освітнього продукту – майбутнього висококваліфікованого фахівця. Саме тому економічний факультет, кадровий склад якого являє собою органічний сплав відомих в Україні вчених, професорів та досвідчених доцентів, а також потужну

команду випускників факультету – молодих, креативних, енергійних та працездатних фахівців, – може і надалі бути своєрідним майданчиком у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури, на базі якого запроваджуються інноваційні технології освітнього процесу.

*П. А. Фесуненко,
декан економічного факультету
ДВНЗ ПДАБА*

ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО-2017: «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Для утворення міжвузівських та міжінститутських контактів, створення команд молодих учених, які здатні вирішувати актуальні проблеми сьогодення не тільки на рівні Дніпропетровської області та регіону, а й України в цілому, вже з 2011 року існує проєкт ради молодих учених Дніпропетровської області – Школа молодих учених. Школа молодого ученого – це серія тренінгів, лекційних занять і практичних семінарів на різні тематики, які направлені на поліпшення певних навичок та підвищення певних компетенцій молодих учених.

В 2017 році школа працювала за темою: «Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих учених». Її головною метою стало впровадження в практику стандартів академічної доброчесності.

Цей проєкт зацікавив молодь ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» і сім осіб стали учасниками школи, а саме: ст. викладач каф. реконструкції та управління в будівництві Марина Єлісеєва, доц. каф. планування та організації виробництва Дар'я Нечепуренко та Єлизавета Протасова, доц. каф. фінансів та маркетингу Ганна Разумова, асистенти каф. планування та організації виробництва Наталія Ринкевич та Таїсія Ткач, доц. каф. екології та охорони навколишнього середовища Наталія Ткач. Всього в школі взяло участь близько 40 молодих науковців вишів Дніпропетровської області, обраних на конкурсній основі за результатами заповнених ними реєстраційних форм.

Модераторами Школи стали спеціалісти з різних куточків України, які безпосередньо займаються цією проблематикою та готові поділитися своїм досвідом із молодими науковцями.

Відкриття Школи відбулось 15 березня 2017 р., на якому свої вітальні слова сказали заступник голови Дніпропетровської облдержадміністрації К. Ю. Примаков; директор департаменту освіти і науки ОДА О. В. Полторацький, Голова регіональної ради з роботи з молодими вченими ПНЦ НАН і МОН України С. Ф. Власов, экс-голова РМВ ДО, тренер КоопАкадемії Р. М. Безус, голова РМВ ДО О. О. Іжболдін. Координатор проєкту, голова РМВ

ДРІДУ НАДУ Наталія Сорокіна презентувала всі заплановані заходи Школи.

Артем Артюхов – к. т. н., доцент, начальник Центру науково-технічної та економічної інформації Сумського державного університету, голова науково-методичної комісії сектора вищої освіти МОН України «Академічна доброчесність», м. Суми; Олександр Стрямець – к. т. н., директор «Плагіат», офіційний представник компанії Plagiat.pl в Україні; викладає у НУ «Львівська політехніка», м. Львів; Юлія Єпіфанова – к. ю. н., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін, директор Консультаційного центру юридичного факультету ХНУ імені